

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/101/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8620201653
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8620201653.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov, dieťa rodičov: matky C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/X, XXX XX C., právne zastúpená JUDr. Danielom Tarabajom, advokátom, so sídlom Zámocká 525/28, 091 01 Stropkov, a otca A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX/X, XXX XX C., právne zastúpený JUDr. Vincentom Lechmanom, advokátom, Štefánikova 40, 040 11 Košice-Staré mesto, o úprave styku s maloletým, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Svidník č. k. 4P/75/2020-302 zo dňa 9.6.2021, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Svidník č. k. 4P/75/2020-323 zo dňa 12.9.2022, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok v spojení s opravným uznesením.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Otec sa podaným návrhom domáhal zmeny súdnej úpravy styku s mal. A..

Okresný súd Svidník ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„Mení rozsudok Okresného súdu Svidník č.k. XP/XX/XXXX-XX zo dňa 21.4.2020, týkajúci sa styku otca s maloletým tak, že

Otec maloletého A. B., nar. XX.X.XXXX je oprávnený a povinný osobne sa stretávať s maloletým od 25.7.2022 od 8.00 hod. do 7.8.2022 do 18.00 hod. a následne každý párny mesiac v roku od 15. dňa v mesiaci od 8.00 hod. do predposledného dňa daného kalendárneho mesiaca do 18.00 hod.

Matka je povinná maloletého na osobný styk s otcom riadne pripraviť a pred začatím styku ho odovzdať otcovi v mieste bydliska matky a otec je povinný na rovnakom mieste a v stanovenom čase maloletého odovzdať matke.

Obaja rodičia sú povinní v prípade, že sa styk z vážnych dôvodov nebude môcť realizovať, oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi najneskôr deň pred začatím styku.

Otec je oprávnený a povinný stretávať sa s mal. A. prostredníctvom videohovorov cez aplikáciu Skype, a to každú stredu a sobotu, vždy v čase od 18.00 hod. do 18.30 hod. Ak určené dni prípadnú na deň, kedy sa bude realizovať osobný styk, videohovor sa neuskutoční.

Matka je povinná mal. A. na videohovor s otcom riadne pripraviť a materiálne zabezpečiť maloletému prístup k potrebnému zariadeniu výpočtovej techniky, tiež k aplikácií Skype.

Matka je povinná jedenkrát mesačne informovať otca o zdravotnom stave maloletého a jeho záujmoch, a to e-mailovou správou.

Otec je povinný každú stredu počas styku s maloletým informovať matku o zdravotnom stave maloletého a to e-mailovou správou.

Otec je povinný každú stredu počas styku s maloletým zabezpečiť videohovor maloletého s matkou cez aplikáciu Skype vždy v čase od 18.00 hod. do 18.30 hod.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

Opravným uznesením zo dňa 12.9.2022, č.k. XP/XX/XXXX-XXX opravil dátum vyhotovenia rozsudku tak, že správne znie Vo Svidníku, 9. júna 2022.

Proti rozsudku podala odvolanie matka. Navrhla rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Otec vo svojom písomnom vyjadrení navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že odvolanie matky je nedôvodné.

Z obsahu preskúmaného spisu je zrejmé, že rodičia sa na úprave styku otca s mal. A. nevedia dohodnúť. V konaní boli opakovane podávané návrhy na nariadenie neodkladných opatrení zo strany oboch rodičov týkajúcich sa úpravy styku, resp. zákazu styku. Odvolací súd nariadil neodkladné opatrenie tak, že upravil styk otca s mal. A. formou asistovaného styku za prítomnosti pracovníčky Referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Stropkov. V čase nariadenia neodkladného opatrenia prebiehalo trestné konanie vo veci podozrenia zo sexuálneho zneužívania maloletého a súd nariadením asistovaného styku chránil záujem maloletého dieťaťa pred možným ohrozením jeho telesnej a duševnej integrity.

Tak ako na to poukázal súd prvej inštancie v bode 26. odôvodnenia napadnutého rozsudku, asistované stretnutia mal. A. s otcom prebiehali bezproblémovo, interakcia syna a otca bola bezprostredná, dieťa bolo počas stretnutí veselé, smialo sa, ochotne sa venovalo spoločným aktivitám. Problematické bolo preberanie a odovzdávanie dieťaťa, bola zistená narušená a konfliktná komunikácia rodičov.

Dôležitým kritériom pre úpravu styku bol výsledok trestného konania. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie bolo uznesením vyšetrovateľa zo dňa 25.4.2022 zastavené trestné stíhanie, pretože je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné konanie (bod 21). Proti tomuto uzneseniu podala matka sťažnosť, ktorú prokurátor Okresnej prokuratúry Svidník uznesením zo dňa 9.6.2022, č.k. PV -69/21/7712-40 zamietol, pretože nie je dôvodná. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že neexistuje ani jeden zákonný a relevantný dôkaz, a ani ucelený súhrn nepriamych dôkazov, ktoré by potvrdzovali že sa skutok stal a že ho mal spáchať otec A. B., prípadne stará matka E. B.. Doposiaľ vykonaným dokazovaním a to najmä znaleckými posudkami PhDr. F. G. ako aj znaleckým posudkom H. I. J. bolo zistené, že neboli zistené znaky pre potvrdenie sexuálneho zneužívania, pričom vo veci existuje iba jeden nepriamy dôkaz, a to výpoveď matky maloletého, ktorá opísala správanie maloletého A. B.. Prítomnosť znakov sexuálneho zneužívania zistil H. B. len v rovine pravdepodobnosti, nie v rovine jednoznačnej istoty a nevylúčil, že zvýšený záujem o genitálie a análny otvor môžu byť spôsobené aj bolestivou skúsenosťou s erotickými oblasťami tela, čo v uvedenom prípade môže

súvisieť aj s prebaľovaním, prípadne u chlapcov problematickým sťahovaním predkožky svedčiaci záveru o sexuálnom zneužívaní maloletého.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 26 zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa názoru odvolacieho súdu od poslednej súdnej úpravy došlo k zmene pomerov, ktorá súvisí s plynutím času a z ktorej vyvstáva potreba upraviť styk tak, aby zodpovedal súčasným potrebám dieťaťa a časovým možnostiam otca. Odvolací súd má za to, že súd vo svojom rozhodnutí o styku týmto požiadavkám vyhovel. Súd sa dôsledne vysporiadal so závermi vyšetrovania v trestnom konaní, ktorého súčasťou boli aj znalecké posudky z odboru psychológia a psychiatria, ktoré sexuálne zneužívanie vylúčili. S týmto záverom sa nakoniec stotožnil aj vyšetrovateľ, ktorý trestné stíhanie zastavil a prokurátor Okresnej prokuratúry Svidník, ktorý zamietol sťažnosť matky maloletého ako nedôvodnú. Orgány činné v trestnom konaní sa rovnako ako súd prvej inštancie stotožnil so závermi znalcov, ktoré vylúčili sexuálne zneužívanie zo strany otca. Znalci, ako aj orgány činné v trestnom konaní sa dostatočne vysporiadali a vyvrátili záver H. B., ktorý vo svojom znaleckom posudku a výsluchu v pozícii svedka v trestnom konaní konštatoval sexuálne zneužívanie v pravdepodobnej rovine z dôvodu nemožnosti špecifikovania negatívnej skúsenosti so starou matkou, ktorú nemôže spoľahlivo špecifikovať, hoci je tam istá pravdepodobnosť, že súvisí s genitáliami, resp. análnym otvorom. Samotný znalec uviedol, že maloletý je iba čiastočne schopný rozlíšiť realitu od fantázie vzhľadom na vek. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne zistil skutočný stav a dospel k správne mu záveru o potrebe úpravy styku. Podrobná súdna úprava styku je vzhľadom na vysoko konfliktné nastavenie rodičov maloletého potrebná aj z dôvodu nastolenia pravidelnosti a eliminácie nedorozumení a konfliktov rodičov pri preberaní a odovzdávaní dieťaťa, ku ktorým dochádza a ktorých existencia bola prítomná aj pri asistovanom styku.

Matka v odvolaní namieta záver súdu o nevykonaní ňou navrhnutého znaleckého dokazovania spočívajúceho v nariadení psychiatrického vyšetrenia oboch rodičov. Má za to, že súd nevykonaním tohto ňou navrhnutého dôkazu jej odňal právo na spravodlivý proces. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že súd v konaní o starostlivosti o mal. deti je riadený vyšetrovacou zásadou (článok 6 CMP) a rozhodne, ktoré dôkazy vykoná, resp., nevykoná pre potreby zistenia skutočného stavu, nie súd viazaný návrhmi účastníkov konania. Súd svoje rozhodnutie o nevykonaní tohto dôkazu odôvodnil v bode 33. rozsudku tým, že zo záverov znaleckého dokazovania v trestnom konaní nevyplývajú žiadne také skutočnosti, ktoré by čo i len naznačovali prítomnosť duševnej poruchy u otca maloletého a tým aj potrebu skúmania jeho psychického stavu. Odvolací súd sa s týmto záverom súdu stotožňuje a dopĺňa, že ani zo správy o závere asistovaného styku (bod 26) nevyplývajú žiadne okolnosti, ktoré by naznačovali nedostatok rodičovských kompetencií otca, ktorý počas asistovaného styku preukázal, že sa o syna dokáže postarať a saturovať jeho potreby na dostatočnej úrovni. Otec nepochybne disponuje kompetenciami a zručnosťami v dostatočnom rozsahu, aby zabezpečil dieťaťu starostlivosť na požadovanej úrovni. Matkine námietky v tejto súvislosti nie sú pre posúdenie správnosti záveru súdu relevantné.

Ani ďalšie odvolacie námietky matky nemali vplyv na správnosť záveru súdu prvej inštancie. Zhrnúc vyššie uvedené, odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

O trovách konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 58 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V preskúmvanej veci odvolací súd súčasne

nevzhliadol také okolnosti, ktoré by dôvodili priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov podľa § 55 CMP.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).